

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
Факультет управління фінансами та бізнесу
Кафедра фінансового менеджменту

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри фінансового
менеджменту факультету управління
фінансами та бізнесу

Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол 1 від 27.08.2025р.)

В. о. завідувача кафедри

Оксана ЗАХІДНА

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни «Бюджетний менеджмент»,
що викладається в межах ОПП
«Фінанси, митна та податкова справа»
другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів із спеціальності
D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Назва дисципліни	БЮДЖЕТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Коперника, 3
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет управління фінансами та бізнесу, Кафедра фінансового менеджменту
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань: D «Бізнес, адміністрування та право» Спеціальність: D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Викладачі дисципліни	Ватаманюк-Зелінська Уляна Зеновіївна – д.е.н., професор кафедри фінансового менеджменту
Контактна інформація викладачів	ulyana.vatamanyuk-zelinska@lnu.edu.ua
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації відбуваються у день проведення лекцій/практичних занять, а також за попередньою домовленістю. Можливі он-лайн консультації через платформу Microsoft Teams.
Сторінка курсу	https://financial.lnu.edu.ua/course/byudzhetnyj-menedzhment
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Бюджетний менеджмент» є нормативною дисципліною зі спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» для освітньої програми «Фінанси, митна та податкова справа», викладається в 1 семестрі в обсязі 4 кредити (за Європейською Кредитно-Трансфертною Системою ECTS)
Коротка анотація дисципліни	Навчальна дисципліна «Бюджетний менеджмент» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти знань та навичок, зокрема щодо прийомів і методів, які використовують органи законодавчої та виконавчої влади в процесі управління бюджетними ресурсами і відносинами, а також для формування практичних навичок, застосування яких сприятиме успішному навчанню та майбутній науково-професійній діяльності.
Мета та цілі дисципліни	Метою навчальної дисципліни є надання базових знань з питань управління бюджетними ресурсами та відносинами, що виникають в процесі формування та виконання державного та місцевих бюджетів. Цілі навчальної дисципліни: - вивчення принципів, функцій та методів управління бюджетними коштами; - вивчення компетенцій та повноважень органів бюджетного управління; - розширення знань про бюджетне планування та прогнозування як складових бюджетного менеджменту; - формування навиків роботи із законодавчими й інструктивними матеріалами, які стосуються формування та виконання бюджетів.
Література для вивчення дисципліни	Основна література: 1. Бюджетний менеджмент: навчальний посібник. Ватаманюк-Зелінська У.З., Ситник Н.С., Сташин А.В., Круглякова В.В. Л.: Видавництво «Магнолія», 2021. – 511 с. 2. Білик О. І., Хім М. К. Бюджетний менеджмент. Навчальний посібник.

- Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2021. 340с.
3. Бюджетний менеджмент : навчальний посібник [Електронний ресурс] / Зянько В.В. Вінниця : ВНТУ, 2025. 90с. URL: https://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2025/Zjanko_2025_90.pdf
  4. Бюджетний менеджмент: навчальний посібник в схемах і таблицях. С. В. Качула, Л. В. Лисяк, О.В. Добровольська. Дніпро: Монолит, 2022. 200с.
  5. Бюджетний менеджмент : практикум / уклад. : О.М. Грубляк, Н.Я. Сокровольська. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 218 с.

Додаткова література:

6. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р., № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
7. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
8. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
9. Про бюджетну класифікацію: Наказ Міністерства фінансів України від 14.01.2011 р., №11. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-11#Text>
10. Про затвердження Порядку казначейського обслуговування державного бюджету за витратами: Наказ Міністерства фінансів України від 24.12.2012р. № 1407. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0130-13#Text>
11. Про затвердження Порядку казначейського обслуговування доходів та інших надходжень державного бюджету: Наказ Міністерства фінансів України від 29.01.2013р. № 43. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0291-13#Text>
12. Про затвердження Порядку казначейського обслуговування місцевих бюджетів: Наказ Міністерства фінансів України від 23.08.2012 р., №938. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1569-12#Text>
13. Про затвердження Порядку обслуговування коштів місцевих бюджетів у частині бюджету розвитку та власних надходжень бюджетних установ в установах банків державного сектору: Постанова Кабінету Міністрів України від 14.05.2015 р., №378. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/378-2015-%D0%BF#Text>
14. Про затвердження Порядку складання фінансової та бюджетної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, звітності фондами загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування : Наказ Міністерства фінансів України від 24.01.2012р. № 44. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0196-12#Text>
15. Про затвердження складових Програмної класифікації видатків та кредитування місцевого бюджету: Наказ Міністерства фінансів України від 20.09.2017 р., № 793. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0793201-17#Text>
16. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р., №280280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
17. Про паспорти бюджетних програм : Наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2002р. № 1098. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0047-03#Text>
18. Про затвердження Порядку реєстрації та обліку бюджетних

	<p>зобов'язань розпорядників бюджетних коштів та одержувачів бюджетних коштів в органах Державної казначейської служби України від 02.03.2012р. №309. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0419-12#Text</p> <p>19. Ватаманюк-Зелінська, У., Казакова, О. Вирівнювання диспропорцій місцевих бюджетів, які виникли у зв'язку з повномасштабною війною. Інноваційна економіка. 2023. №4. С.104-109. http://www.inneco.org/index.php/innecoua/article/view/1143/1238</p> <p>20. Ватаманюк-Зелінська У.З., Дуб А.Р., Лопушанський Р.В. Оцінка податкоспроможності територіальних громад Львівської області в умовах воєнного стану. Ефективна економіка. 2023. №11. https://nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/2477/2513</p> <p>21. Ватаманюк-Зелінська У.З., Біда М.С. Аналіз державного боргу України в умовах воєнного стану. Ефективна економіка. №5 (2023). http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.5.23</p> <p>22. Ватаманюк-Зелінська У.З., Штундер І.М., Гаврилюк С.О. Тенденції формування та виконання місцевих бюджетів умовах воєнного стану. Інноваційна економіка. №4 (2022). С. 60-67. DOI: 10.37332/2309-1533.2022.4.9 URL: http://inneco.org/index.php/innecoua/article/view/976</p> <p>23. Ватаманюк-Зелінська У.З., Іванків В.О. Формування дохідної частини місцевих бюджетів України в умовах воєнного стану. Інноваційна економіка. № 2 (2023). С.87-94. URL: http://inneco.org/index.php/innecoua/article/view/1062</p> <p>Інтернет ресурси:</p> <p>24. Офіційний сайт Президента України. URL: http://www.president.gov.ua/</p> <p>25. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: https://www.rada.gov.ua/</p> <p>26. Офіційний сайт Урядового порталу. URL: https://www.kmu.gov.ua/</p> <p>27. Офіційний сайт Міністерства фінансів України URL: https://www.mof.gov.ua/uk/</p> <p>28. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: https://www.treasury.gov.ua/ua</p> <p>29. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/</p> <p>30. Офіційний сайт для працівників бюджетної сфери URL: https://buhgalter.com.ua/</p> <p>31. Офіційний сайт Державної аудиторської служби України. URL: https://dasu.gov.ua/</p> <p>32. Офіційний сайт Міністерства розвитку громад та територій України. URL: https://mindev.gov.ua/</p>
Обсяг курсу	<p><u>Всього, денна форма навчання: 120 год</u> (4 кредити системи ЄКТС). Аудиторні години: 48 з них: лекції 16 годин семінарські заняття 32 годин самостійна робота 72 годин</p> <p><u>Всього, заочна форма навчання: 120 год</u> (4 кредити системи ЄКТС). Аудиторні години: 20 з них: лекції 8 годин семінарські заняття 12 годин самостійна робота 100 годин</p>
Очікувані результати	<p>Після вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти будуть: а) знати:</p>

навчання

- систему органів державної влади, у функціональні повноваження яких входить виконання управлінських заходів в межах бюджетного регулювання;

- основні стадії бюджетного процесу, специфіку його організації;
- зарубіжний досвід регламентації бюджетних відносин.

б) уміти:

- працювати із законодавчими та інструктивними матеріалами з питань реалізації бюджетної політики держави;
- розробляти бюджетні програми; визначати податкоспроможність ТГ.

Вивчення ОК сприяє розвитку таких soft skills: аналітичні навички, навички критичного мислення, комунікаційні навички, навички прийняття рішень.

Цілі дисципліни передбачають формування компетентностей:**Інтегральна компетентність (ІК)**

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи страхування та фондового ринку.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи страхування та фондового ринку.

СК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи страхування та фондового ринку.

СК11. Здатність приймати та реалізовувати управлінські рішення щодо розробки та реалізації бюджетних програм, оцінки фінансової спроможності територіальних громад, реалізації стратегій розвитку територій.

Програмні результати навчання

ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку і оцінювати їх

	<p>ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.</p> <p>ПР15. Застосовувати фахові навички у процесі прийняття управлінських рішень щодо розробки та реалізації бюджетних програм, оцінки фінансової спроможності територіальних громад, реалізації стратегій розвитку територій.</p>
Ключові слова	Менеджмент, бюджет, фінанси, ресурси, доходи, видатки.
Формат курсу	Очний/заочний
Теми курсу	Див. СХЕМУ КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Екзамен
Пререквізити	Для вивчення курсу здобувачі потребують базових знань із дисциплін: «Місцеві фінанси», «Бюджетна система», «Стратегічне управління у сфері фінансів», «Фінансова безпека» та інших дисциплін достатніх для сприйняття категоріального апарату цього курсу, розуміння наукових джерел з такої проблематики.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>Лекції з презентаціями (інформативний метод, пояснювально-ілюстративний метод, методи аналізу і синтезу).</p> <p>Семінарські заняття (доповідь, дискусії, групові дискусії, ілюстрація, демонстрація)</p> <p>Практичні (виконання індивідуальних завдань, робота в командах, розв'язування задач та ситуаційних вправ, методи узагальнення, методи порівняння, методи конкретизації);</p> <p>Самостійна робота (поглиблене вивчення тем курсу, виконання індивідуальних завдань).</p>
Необхідне обладнання	Наявність ноутбука, мобільного телефону чи планшета, мультимедійного проектора, доступ до мережі Internet, звукового обладнання. Вивчення навчальної дисципліни не потребує використання спеціального програмного забезпечення, крім загальноновживаних програм і операційних систем.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням:</p> <p>поточний контроль 50% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 50):</p> <p>активність на семінарських(практичних) заняттях: 40% семестрової оцінки – 40 балів;</p> <p>СРС – опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань: 10% семестрової оцінки – 10 балів.</p> <p>Здобувачі вищої освіти, які брали участь у позанавчальній науковій діяльності (в роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт тощо за темами ОК) і досягли значних результатів можуть отримати додаткові бали до результатів поточного контролю.</p> <p>Отримання сертифіката про проходження он-лайн курсу, тренінгу, вебінару (оф лайн чи онлайн – на платформах Prometheus, EdEra, COURSERA та ін.) з дисципліни в рамках неформальної освіти, дає змогу для перезарахування балів з окремих тем ОК.</p> <p>Екзамен 50 балів. Загалом протягом семестру 100 балів.</p> <p>Здобувачі зобов'язані дотримуватись термінів визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених ОК.</p> <p><i>Академічна доброчесність:</i> дотримання академічної доброчесності здобувачами, згідно «Положення про забезпечення академічної доброчесності у Львівському національному університеті імені Івана</p>

Франка» (http://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/06/reg_academic_virtue.pdf) передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Відвідування занять: всі здобувачі мають відвідувати лекційні/практичні/семінарські заняття.

Література: здобувачі заохочуються до використання додаткових джерел літератури, яких немає у рекомендованих.

Політика виставлення балів: враховуються бали, набрані зі всіх видів передбачених робіт. При цьому обов'язковою є присутність на заняттях та активність здобувача під час занять; недопустимість пропусків; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття, якщо це не пов'язано з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Критерії оцінювання знань за видами робіт:

Бали поточної успішності за участь у семінарських(практичних) заняттях (8 занять*5 балів =max.40 б.):

5 - здобувач в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові (практичні) завдання.

4 - здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при висвітленні окремих питань недостатньо повно приводить аргументи, допускає окремі неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань (практичних ситуаційних вправ).

3 - здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, володіє основним змістом тем з ОК під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання додаткової літератури, допускає окремі істотні неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових (практичних) завдань.

2 - здобувач фрагментарно, поверхово володіє навчальним матеріалом, під час усних виступів та письмових відповідей висвітлює матеріал без аргументації та обґрунтування, допускає суттєві неточності, правильно вирішив меншу частину тестових (практичних) завдань.

0-1 - здобувач частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі висвітлити зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускає суттєві помилки. Правильно вирішив окреме тестове завдання.

Самостійна робота (СРС) Самостійна робота, яка передбачена в темі ОК, разом з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті і контролюється при підсумковому семестровому контролі (екзамені). **Критерії оцінювання:**

10 - робота виконана та захищена згідно графіка, з поясненнями та висновками і в повному обсязі.

9-8 - робота захищена, але виконана частково, з порушенням термінів або вимог.

7-4 - робота не захищена та виконана частково, з порушенням термінів або вимог.

3-1 - робота не захищена та виконана з порушенням термінів і вимог.

0 - робота не виконана.

Екзамен як форма підсумкового контролю є обов'язковим для всіх здобувачів. Екзаменаційний білет містить **17 завдань, завдання 3-ьох рівнів складності (max. 50 балів):**

перший рівень (10 завдань) – завдання із вибором відповіді – це тестові питання, що мають по варіанти відповідей, з яких одна є правильною. За кожне правильно виконане завдання здобувач одержує **2 бали (10* 2б. = max. 20 балів).**

другий рівень (5 завдань) – завдання на встановлення відповідності (логічні пари) складається зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами (або цифрами), до кожного з яких потрібно дібрати один варіант відповіді. За виконання цих завдань виставляється від нуля до чотирьох балів: жодної правильної відповіді – 0 балів, одна правильна відповідь – 1 бал, дві – 2 бали, три – 3 бали, усі чотири – 4 бали (**5*4 = max.20 балів**).

третій рівень (2 завдання) – ситуаційні завдання на встановлення правильної послідовності (складається зі вступного запитання та п'яти подій, позначених буквами. У завданні потрібно розташувати події у правильній послідовності, де перша подія відповідає цифрі «1», друга – «2» і т.д.) та задачі (для їх розв'язку треба записати формули для розрахунків, послідовні та логічні дії розрахунків, навести одиниці вимірювання, обчислити показники і зробити належні висновки). За кожне правильно виконане завдання виставляється **5 балів (2*5 = max.10 балів)**.

Поточний та модульний контроль		Екзамен	РАЗОМ – 100 балів
Семінарські/практичні заняття (40 балів)	Самостійна робота студентів (10 балів)		
50 балів		50 балів	

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти за результатами підсумкового контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		
		Екзамен, диференційований залік		Залік
A	90 – 100	5	відмінно	зараховано
B	81 – 89	4	дуже добре	
C	71 – 80		добре	
D	61 – 70	3	задовільно	
E	51 – 60	2	достатньо	не зараховано
FX	21-50		незадовільно	
F	0 – 20	2	незадовільно (без права перездачі)	не зараховано (без права перездачі)

Питання до екзамену

1. Сутність науки про бюджетне управління.
2. Система управління бюджетом.
3. Моделі бюджетування.
4. Принципи організації бюджетного менеджменту.
5. Структура бюджетного менеджменту як системи. Функціональне призначення складових бюджетного менеджменту.
6. Єдина інформаційна система управління бюджетом (ЄІСУБ)
7. Централізовані і децентралізовані фонди грошових ресурсів держави.
8. Роль бюджету у забезпеченні соціально-економічного розвитку країни.
9. Управління доходами бюджетів.
10. Управління видатками бюджетів.
11. Міжбюджетні відносини.
12. Трансфертний підхід у розподілі коштів між бюджетами.
13. Дефіцит бюджету.
14. Фінансування бюджету.
15. Управління боргом.
16. Загальна характеристика органів бюджетного регулювання.
17. Функції органів загальнодержавного управління бюджетом.
18. Повноваження органів оперативного управління.
19. Бюджетні компетенції місцевих фінансових органів.
20. Сутність бюджетного процесу.
21. Учасники бюджетного процесу.
22. Характеристика розпорядників та одержувачів бюджетних коштів.
23. Бюджетна класифікація.
24. Розмежування доходів між бюджетами.
25. Розмежування видатків між бюджетами.

26. Взаємовідносини між бюджетами.
27. Збалансування бюджету держави.
28. Бюджетне прогнозування як інструмент фінансового управління.
29. Сутність бюджетного планування: завдання, принципи та методи.
30. Завдання і методологія планування доходів та видатків бюджету.
31. Організація та стратегічні орієнтири бюджетного планування в Україні.
32. Програмно-цільове планування бюджетних коштів.
33. Формування бюджетних програм.
34. Поняття та принципи виконання бюджету.
35. Розпис доходів і видатків.
36. Органи, що забезпечують виконання бюджету та їх функції.
37. Організація виконання дохідної частини державного бюджету.
38. Система справляння доходів бюджету.
39. Порядок виконання видаткової частини бюджетів.
40. Порядок покриття тимчасових касових розривів місцевих бюджетів.
41. Організація обліку виконання державного та місцевих бюджетів.
42. Бухгалтерський облік операцій виконання державного бюджету за доходами і видатками.
43. Бухоблік операцій виконання місцевих бюджетів за доходами і видатками.
44. Склад звітності та періодичність її подання за належністю.
45. Формування та подання звітності про виконання державного та місцевих бюджетів.
46. Державний фінансовий контроль в Україні.
47. Види бюджетного контролю, його форми і методи.
48. Органи бюджетного контролю.
49. Рахункова палата України: принципи діяльності та повноваження
50. Державна аудиторська служба України, її завдання, повноваження та права.
51. Бюджетний аудит. Порядок державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм.
52. Бюджетна політика держави в умовах гібридної війни
53. Місце бюджетного менеджменту у процесі стабілізації фінансової системи України.
54. Бюджетна безпека.
55. Державний борг України: структура та особливості обслуговування.
56. Централізовані і децентралізовані грошові фонди держави: паритет фінансових відносин.
57. Функціональні повноваження органів бюджетного адміністрування.
58. Місце інституцій нефінансового профілю у межах бюджетного регулювання.
59. Повноваження обласних військових адміністрацій.
60. Проблеми збалансування бюджету держави.
61. Особливості фінансування бюджетних видатків.
62. Поточні зміни в організації бюджетного процесу.
63. Проблематика бюджетного планування доходів і видатків.
64. Середньострокове планування на державному та регіональному рівнях (проект підготовки Бюджетної декларації).
65. Прогнозування місцевого бюджету.
66. Бюджетні запозичення державного та місцевих бюджетів. Взаємовідносини України з міжнародними фінансовими інституціями: напрями розвитку.
67. Державні програмами пільгового фінансування.

	<p>68. Проблеми фінансування ESG-проектів.</p> <p>69. Відображення операцій з виконання бюджетів на рахунках бухгалтерського обліку.</p> <p>70. Характеристика звітності про виконання бюджетів.</p> <p>71. Складання та подання звітності бюджетними установами.</p> <p>72. Перспективи громадського контролю у бюджетній сфері в Україні.</p> <p>73. Відповідальність учасників бюджетного процесу за порушення бюджетного законодавства.</p> <p>74. Повноваження органів ДКСУ в частині контролю за дотриманням законодавства.</p> <p>75. Порядок використання коштів фонду ліквідації наслідків збройної агресії»</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості викладання курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ*

Тиждень	Тема, план, короткі тези	Вид навчальної діяльності Л, ПР/СЗ, СРС, год.	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання
За розкладом	<p>Тема 1. Роль та місце бюджетного менеджменту у системі державних фінансів</p> <p>1. Поняття менеджменту як управлінської науки. Сутність бюджетного менеджменту.</p> <p>2. Система управління бюджетом.</p> <p>3. Складові бюджетного менеджменту.</p> <p>4. Принципи організації бюджетного менеджменту.</p> <p>5. Структура бюджетного менеджменту як системи. Функціональне призначення складових бюджетного менеджменту.</p> <p>6. Єдина інформаційна система управління бюджетом (ЄІСУБ).</p>	Лекція 2 год	Список основної [1-5] та додаткової [6-8] літератури, Інтернет-ресурси [24-31]	Питання для самоконтролю

За розкладом	<p align="center">Тема 1. Роль та місце бюджетного менеджменту у системі державних фінансів</p> <p>Семінар 1.1. Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття менеджменту як управлінської науки. 2. Сутність бюджетного менеджменту. 3. Об'єкт і суб'єкти бюджетного менеджменту. 4. Система управління бюджетом. 5. Складові бюджетного менеджменту. 6. Світовий досвід бюджетного менеджменту. Моделі бюджетування. <p>Семінар 1.2. Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Принципи організації бюджетного менеджменту. 2. Структура бюджетного менеджменту як системи. 3. Функціональне призначення складових бюджетного менеджменту. 4. Єдина інформаційна система управління бюджетом (ЄІСУБ). <p align="center"><i>Самостійна робота</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бюджетна політика держави в умовах гібридної війни. 2. Реалізація бюджетного управління через призму діючого бюджетного законодавства (навести приклади законодавчих норм) 3. Місце бюджетного менеджменту у процесі стабілізації фінансової системи України. 4. План відновлення України: напрямки бюджетного фінансування (представити таблицею). 5. Бюджетна безпека. 6. Зарубіжний досвід бюджетного менеджменту та можливості його використання в Україні (представити таблицею у розрізі країн із федеративним та унітарним устроєм). 	<p>Семінари 4 год СРС 9 год</p>	<p>Список основної [1-5] та додаткової [6-8] літератури, Інтернет-ресурси [24-31]</p>	<p align="center">Доповіді, презентації, тести</p>
--------------	---	---	---	--

За розкладом	<p>Тема 2. Управління бюджетними ресурсами</p> <p>1.Централізовані і децентралізовані фонди грошових ресурсів держави. Роль бюджету у забезпеченні соціально-економічного розвитку країни.</p> <p>2.Склад і структура доходів Державного бюджету України та місцевих бюджетів.</p> <p>3.Склад і структура видатків Державного бюджету України та місцевих бюджетів.</p> <p>4.Управління доходами бюджетів. Управління видатками бюджетів.</p> <p>5.Міжбюджетні відносини. Трансфертний підхід у розподілі коштів між бюджетами. Дефіцит бюджету.</p> <p>6.Фінансування бюджету. Управління боргом.</p>	Лекція 2 год	Список основної [1, 2] та додаткової [6, 9, 16, 17, 19, 21-23] літератури, Інтернет-ресурси [24-31]	Питання для самоконтролю
За розкладом	<p>Тема 2. Управління бюджетними ресурсами</p> <p>Семінар 2.1.</p> <p>1.Централізовані і децентралізовані фонди грошових ресурсів держави.</p> <p>2.Роль бюджету у забезпеченні соціально-економічного розвитку країни.</p> <p>3.Склад і структура бюджетної системи України.</p> <p>Семінар 2.2.</p> <p>1. Склад і структура доходів Державного бюджету України та місцевих бюджетів.</p> <p>2. Склад і структура видатків Державного бюджету України та місцевих бюджетів.</p> <p>3. Управління доходами бюджетів.</p> <p>4. Управління видатками бюджетів.</p> <p>5. Міжбюджетні відносини. Трансфертний підхід у розподілі коштів між бюджетами. Дефіцит бюджету.</p> <p>6. Фінансування бюджету. Управління боргом.</p> <p><i>Самостійна робота</i></p> <p>1. Державний борг України: структура та особливості обслуговування.</p> <p>2. Аналіз бюджетного дефіциту в Україні (побудувати графіки динаміки зростання за період 2020-2024 рр.).</p> <p>3.Централізовані і децентралізовані грошові фонди держави: паритет фінансових відносин.</p> <p>4.Порядок використання коштів фонду ліквідації наслідків збройної агресії</p> <p>5.Аналіз бюджетного дефіциту в Україні</p> <p>6.Боргова безпека України в умовах воєнного стану (проаналізувати на основі індикатора боргової безпеки за період 2022-2025 рр.).</p>	Семінари 4 год СРС 9 год	Список основної [1, 2] та додаткової [6, 9, 16, 17, 19, 21-23] літератури, Інтернет-ресурси [24-31]	Доповіді, презентації, тести

За розкладом	<p>Тема 3. Органи управління бюджетом</p> <p>1. Органи бюджетного регулювання та управління.</p> <p>2. Загальна характеристика органів оперативного бюджетного регулювання.</p> <p>3. Загальна характеристика органів бюджетного регулювання.</p> <p>4. Функції органів загальнодержавного управління бюджетом.</p> <p>5. Повноваження органів оперативного управління.</p> <p>6. Бюджетні компетенції місцевих фінансових органів.</p> <p>7. Взаємодія органів бюджетного управління.</p>	Лекція 2 год	Список основної [1- 5] та додаткової [6-8, 17] літератури, Інтернет-ресурси [24-31]	Питання для самоконтролю
За розкладом	<p>Тема 3. Органи управління бюджетом</p> <p>Семінар 3.1.</p> <p>1. Органи бюджетного регулювання та управління.</p> <p>2. Загальна характеристика органів оперативного бюджетного регулювання.</p> <p>3. Загальна характеристика органів бюджетного регулювання.</p> <p>Семінар 3.2.</p> <p>1. Функції органів загальнодержавного управління бюджетом.</p> <p>2. Повноваження органів оперативного управління.</p> <p>3. Бюджетні компетенції місцевих фінансових органів.</p> <p>Взаємодія органів бюджетного управління.</p> <p><i>Самостійна робота</i></p> <p>1. Функціональні повноваження органів бюджетного адміністрування.</p> <p>2. Співпраця державного казначейства і органів податкової і митної служби у процесі виконання бюджетів (представити таблицею основні напрямки співпраці та відповідні функції ДКСУ і ДМСУ).</p> <p>3. Місце інституцій нефінансового профілю у межах бюджетного регулювання.</p> <p>4. Взаємодія органів Державного казначейства з органами Державної аудиторської служби (представити таблицею основні напрямки співпраці та відповідні функції ДКСУ і ДАСУ).</p> <p>5. Повноваження обласних військових адміністрацій.</p> <p>6. Функції фінансових управлінь у сфері управління коштами місцевих бюджетів (представити на прикладі фінууправління свого міста).</p>	Семінари 4 год СРС 9 год	Список основної [1- 5] та додаткової [6-8, 17, 26] літератури, Інтернет-ресурси [24-31]	Доповіді, презентації, тести

За розкладом	<p>Тема 4. Організація бюджетного процесу в Україні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність бюджетного процесу. Учасники бюджетного процесу. 2. Характеристика розпорядників та одержувачів бюджетних коштів. 3. Бюджетна класифікація. 4. Розмежування доходів між бюджетами. Національна стратегія доходів 2024-2030рр. 5. Розмежування видатків між бюджетами. 6. Взаємовідносини між бюджетами. 7. Збалансування бюджету держави. 	Лекція 2 год	Список основної [1- 4] та додаткової [9, 15, 18] літератури, Інтернет-ресурси [24-31]	Питання для самоконтролю
За розкладом	<p>Тема 4. Організація бюджетного процесу в Україні</p> <p>Семінар 4.1.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність бюджетного процесу. 2. Учасники бюджетного процесу. 3. Характеристика розпорядників та одержувачів бюджетних коштів. 4. Бюджетна класифікація. <p>Семінар 4.2.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Розмежування доходів між бюджетами. Національна стратегія доходів 2024-2030рр. 2.Розмежування видатків між бюджетами. 3.Взаємовідносини між бюджетами. 4.Збалансування бюджету держави. <p><i>Самостійна робота</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Проблеми збалансування бюджету держави. 2.Поняття та суть бюджетного календаря. Бюджетна резолюція (показати схематично, за датами). 3.Особливості фінансування бюджетних видатків. 4.Особливості формування місцевих бюджетів (розкрити на прикладі бюджету своєї ТГ). 5.Поточні зміни в організації бюджетного процесу. 6.Складання прогнозу бюджету як вихідна стадія бюджетного процесу (розкрити на прикладі бюджету своєї ТГ). 	Семінари 4 год СРС 9 год	Список основної [1- 4] та додаткової [9, 15, 18] літератури, Інтернет-ресурси [24-31]	Доповіді, презентації, тести

За розкладом	<p>Тема 5. Бюджетне планування та прогнозування як складові бюджетного менеджменту</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бюджетне прогнозування як інструмент фінансового управління. 2. Сутність бюджетного планування: завдання, принципи та методи. 3. Завдання і методологія планування доходів та видатків бюджету. 4. Організація та стратегічні орієнтири бюджетного планування. 5. Програмно-цільове планування бюджетних коштів. Формування бюджетних програм. 6. Стратегічне планування і смарт-спеціалізація регіонів України. Стратегія розвитку Львівської агломерації на період до 2027 року 	Лекція 2 год	Список основної [1, 2, 4, 5] та додаткової [17, 20] літератури Інтернет-ресурси [24-31]	Питання для самоконтролю
За розкладом	<p>Тема 5. Бюджетне планування та прогнозування як складові бюджетного менеджменту</p> <p>Практичне завдання 1: визначення та оцінка податкоспроможності ТГ.</p> <p>Практичне завдання 2: ситуаційна вправа – формування бюджетних програм (на прикладі конкретних ТГ України).</p> <p><i>Самостійна робота</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблематика бюджетного планування доходів і видатків. 2. Методи бюджетного планування та прогнозування (проілюструвати прикладами). 3. Середньострокове планування на державному та регіональному рівнях (проект підготовки Бюджетної декларації). 4. Бюджетні ризики в умовах війни. 5. Прогнозування місцевого бюджету. 6. Стратегія розвитку громади (представити на прикладі своєї ТГ). 	Практичні заняття 4 год СРС 9 год	Список основної [1, 2, 4, 5] та додаткової [17, 20] літератури Інтернет-ресурси [24-31]	Доповіді, презентації, практичні та ситуаційні завдання
За розкладом	<p>Тема 6. Організація виконання бюджету</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та принципи виконання бюджету. 2. Розпис доходів і видатків. 3. Органи, що забезпечують виконання бюджету та їх функції. 4. Організація виконання дохідної частини державного бюджету. 5. Порядок виконання видаткової частини бюджетів. 6. Порядок покриття тимчасових касових розривів місцевих бюджетів. 	Лекція 2 год	Список основної [1-5] та додаткової [10-14] літератури, Інтернет-ресурси [24-31]	Питання для самоконтролю

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">За розкладом</p>	<p>Тема 6. Організація виконання бюджету Семінар 6.1. 1. Поняття та принципи виконання бюджету. 2. Розпис доходів і видатків. 3. Органи, що забезпечують виконання бюджету та їх функції. Семінар 6.2. 1. Організація виконання дохідної частини державного бюджету. 2. Порядок виконання видаткової частини бюджетів. 3. Порядок покриття тимчасових касових розривів місцевих бюджетів. <i>Самостійна робота</i> 1. Бюджетні запозичення державного та місцевих бюджетів. Взаємовідносини України з міжнародними фінансовими інституціями: напрями розвитку. 2. Проаналізувати боргові зобов'язання України та способи їх погашення (представити графічно за період 2020-2024 рр.). 3. Державні програми пільгового фінансування. 4. Виконання дохідної частини Державного бюджету України та місцевих бюджетів: аналітична оцінка (представити графічно за період 2020-2024 рр.). 5. Проблеми фінансування ESG-проектів. 6. Проаналізувати виконання Державного бюджету України у частині витрат (представити графічно за період 2020-2024 рр.).</p>	<p>Семінари 4 год СРС 9 год</p>	<p>Список основної [1-5] та додаткової [10-14] літератури, Інтернет-ресурси [24-31]</p>	<p>Доповіді, презентації, тести</p>
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">За розкладом</p>	<p>Тема 7. Порядок обліку та звітність про виконання бюджету 1. Організація обліку виконання державного та місцевих бюджетів. 2. Бухгалтерський облік операцій виконання державного бюджету за доходами і видатками. 3. Бухгалтерський облік операцій виконання місцевих бюджетів за доходами і видатками. 4. Склад звітності та періодичність її подання за належністю. 5. Формування та подання звітності про виконання державного бюджету. 6. Формування та подання звітності про виконання місцевих бюджетів.</p>	<p>Лекція 2 год</p>	<p>Список основної [1-5] та додаткової [14] літератури, Інтернет-ресурси [24-31]</p>	<p>Питання для самоконтролю</p>

За розкладом	<p>Тема 7. Порядок обліку та звітність про виконання бюджету</p> <p>Семінар 7.1.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Організація обліку виконання державного та місцевих бюджетів. 2. Бухгалтерський облік операцій виконання державного бюджету за доходами і видатками. 3. Бухгалтерський облік операцій виконання місцевих бюджетів за доходами і видатками. <p>Семінар 7.2.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Склад звітності та періодичність її подання за належністю. 2. Формування та подання звітності про виконання державного бюджету. 3. Формування та подання звітності про виконання місцевих бюджетів. <p><i>Самостійна робота</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відображення операцій з виконання бюджетів на рахунках бухгалтерського обліку. 2. Склад звітності про виконання державного бюджету та періодичність її подання за належністю (подати у формі таблиці: період і форма звітності). 3. Характеристика звітності про виконання бюджетів. 4. 2.Стадії бюджетного процесу (відобразити схематично у розрізі стадій та їх учасників) 5. Складання та подання звітності бюджетними установами. 6. Склад звітності про виконання місцевих бюджетів та періодичність її подання за належністю (подати у формі таблиці: період і форма звітності). 	Семінари 4 год СРС 9 год	Список основної [1-5] та додаткової [14] літератури, Інтернет-ресурси [24-31]	Доповіді, презентації, тести
За розкладом	<p>Тема 8. Контроль та аудит у бюджетному процесі</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Державний фінансовий контроль в Україні. 2. Види бюджетного контролю, його форми та методи. 3. Організація внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів 4. Бюджетний аудит. Порядок державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм. 5. Управління ризиками, як складовою системи внутрішнього контролю у розпорядника бюджетних коштів 	Лекція 2 год	Список основної [1- 5] та додаткової [6, 8] літератури, Інтернет-ресурси [24-31]	Питання для самоконтролю

За розкладом	<p style="text-align: center;">Тема 8. Контроль та аудит у бюджетному процесі</p> <p>Семінар 8.1.</p> <p>6. Державний фінансовий контроль в Україні.</p> <p>7. Види бюджетного контролю, його форми та методи.</p> <p>8. Організація внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів</p> <p>Семінар 8.2.</p> <p>1. Бюджетний аудит. Порядок державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм.</p> <p>2. Управління ризиками, як складовою системи внутрішнього контролю у розпорядника бюджетних коштів.</p> <p><i>Самостійна робота</i></p> <p>1. Перспективи громадського контролю у бюджетній сфері в Україні.</p> <p>2. Положення нормативно-правових актів і вимог міжнародних стандартів у сфері внутрішнього контролю діяльності розпорядників бюджетних коштів місцевих бюджетів (представити таблицю).</p> <p>3. Відповідальність учасників бюджетного процесу за порушення бюджетного законодавства</p> <p>4. Здійснення державного фінансового контролю і аудиту у воєнний час (вказати відмінності довоєнного і воєнного періодів).</p> <p>5. Повноваження органів Державного казначейства в частині контролю за дотриманням законодавства.</p> <p>6. Дослідити основні види бюджетних правопорушень, виявлених в процесі здійснення бюджетного контролю за 2020-2024 рр.</p>	<p>Семінари 4 год СРС 9 год</p>	<p>Список основної [1- 5] та додаткової [6, 8] літератури, Інтернет-ресурси [24-31]</p>	<p>Доповіді, презентації, тести</p>
---------------------	---	---	---	-------------------------------------

*термін виконання - за розкладом